

DECIZIE

04 august 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău

În componența sa:

Președintele completului, judecătorul

Eugeniu Clim

Judecătorii:

Ecaterina Palanciuc și Veronica Negru

Examinând cererea de recurs declarată de ***** împotriva încheierii Judecătorei Chișinău, sediul Central emisă la 10 iunie 2020, în pricina civilă nr.2i-1805/18, prin care s-a destituit din oficiu administratorul autorizat ***** din funcția de lichidator al SRL "*****" și a fost desemnat un alt lichidator,

a c o n s t a t a t:

La data de 08 septembrie 2018, debitorul SRL "*****" a depus cerere introductivă privind intentarea procesului de insolabilitate în privința sa.

Prin încheierea Judecătorei Chișinău din 13 septembrie 2018, cererea introductivă a fost admisă spre examinare.

Prin Hotărîrea Judecătorei Chișinău, sediul Central din 08.04.2019 s-a admis cererea introductivă depusă de SRL "*****", s-a intentat proces de insolabilitate în privința acestei societăți comerciale, cu inițierea procedurii simplificate a falimentului. În calitate de lichidator fiind desemnat administratorul autorizat *****. S-a fixat termenul de înaintare a cererilor de validare a creanțelor din partea creditorilor pînă la 23.05.2019.

În cadrul desfășurării procesului de insolabilitate, FPC "*****" SRL a depus o cerere de destituire din oficiu a lichidatorului SRL "*****" - *****, invocînd mai multe încălcări ale legislației și atribuțiilor de serviciu comise de către acesta.

În ședința de judecată reprezentantul creditorului FPC "*****" SRL - ***** a solicitat instanței de judecată să inițieze din oficiu destituirea administratorului autorizat ***** din funcția de lichidator al SRL "*****".

În baza faptelor expuse în cererea respectivă, instanța de insolabilitate s-a autosesizat și a dispus prin încheierea protocolară din 03.06.2020 examinarea din oficiu a chestiunii cu privire la destituirea administratorului autorizat ***** din funcția de lichidator al SRL "*****".

Fiind audiat în ședință de judecată, lichidatorul SRL "*****", ***** și reprezentantul acestuia avocatul Iosip Andrei au menționat că lipsesc temeiuri pentru destituirea din oficiu, motivele fiind expuse în referință.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 10 iunie 2020 s-a destituit din oficiu administratorul autorizat ***** din funcția de lichidator al SRL "*****".

S-a desemnat în calitate de lichidator al SRL "*****" administratorul autorizat Lilian Ciobanu, deținător al autorizației nr. 86 din 14.01.2015, eliberată de Ministerul Justiției.

S-a obligat administratorul autorizat ***** să prezinte instanței de judecată în termen de 7 zile calendaristice din data recepționării încheierii raportul prevăzut la art. 72 din Legea insolvenței.

S-a obligat administratorul autorizat ***** să transmită în termen de 7 zile calendaristice din data recepționării încheierii noului lichidator toate documentele pe care acesta le deține în legătură cu îndeplinirea funcției de lichidator al SRL "*****".

S-a remis încheierea după competență conform art. 421 Cod contravențional executorului judecătoresc ***** și pentru informare Ministerului Justiției.

Nefiind de acord cu soluția instanței de insolvență, la data de 18 iunie 2020 (prin intermediul poștei electronice și poștei terestre) ***** , au declarat recurs împotriva încheierii primei instanțe, solicitând admiterea recursului; casarea ca neîntemeiată și nefondată a încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 10 iunie 2020 prin care administratorul autorizat ***** a fost destituit, din oficiu, din funcția de lichidator al debitorului SRL "*****" și numit în această calitate administratorul autorizat Ciobanu Lilian; restituirea fără examinare a cererii SRL "*****" privind destituirea, din oficiu, a lichidatorului SRL "*****" – *****; refuzarea inițierii procedurii de destituire, din oficiu, a lichidatorului SRL "*****" – *****.

Potrivit art. 356 CPC, cererea de declarare a insolvenței se judecă în instanță conform normelor generale din prezentul cod, cu excepțiile și completările stabilite de legislația insolvenței.

În conformitate cu prevederile art. 1 alin. (4) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Conform art. 8 alin. (1) din aceeași lege, hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Astfel, potrivit materialelor cauzei, încheierea contestată cu recurs a fost pronunțată la data de 10 iunie 2020, iar cererea de recurs a fost depusă la 18 iunie

2020. Prin urmare, Colegiul civil constată că recursul a fost depus în termenul legal stabilit de art.8 al Legii insolvenței.

În motivarea cererii de recurs, a indicat recurentul că instanța a inițiat procedura de destituire din oficiu, a lichidatorului ***** la cerere SRL ”*****” a cărei creanță nu este validată legal.

Mai indică că procedura de destituire din oficiu a lichidatorului a fost inițiată eronat și nemotivat, or aceasta a fost pornită la cererea unipersonală, contrar prevederilor art. 71 din Legea insolvenței, or instanța nu a motivat în temeiul căror norme a admis spre examinare cererea SRL ”*****”.

A atras atenția recurentul asupra faptului că instanța nu a comunicat lichidatorului, în prealabil, motivele inițierii procedurii de destituire, neasigurând acestuia termen rezonabil pentru prezentarea explicațiilor și probelor, respectiv lichidatorului i-a fost încălcat dreptul la apărare (art. 26 din Constituție) și dreptul la un proces echitabil (art. 6 CEDO).

Explică recurentul că instanța de insolvență neîntemeiat a respins cererea lichidatorului privind acordarea termenului pentru convocarea și petrecerea adunării creditorilor la care să fie examinate motivele de destituire ale lichidatorului precum și candidatura altui lichidator, în caz de destituire.

Mai învederează recurentul că instanța ilegal nu a admis participarea altor creditori ai SRL ”*****”, participanți la procesul de insolvență a debitorului, la examinarea procedurii de destituire a lichidatorului, dispunând, imparțial, admiterea în proces doar a creditorului SRL ”*****”.

Consideră recurentul că instanța de insolvență a apreciat eronat prevederile art. 66 alin. (1) lit. c) din Legea insolvenței, impunând în sarcina lichidatorului notificarea creditorului despre neadmiterea spre validare a creanței, astfel, calificând ilegal acest fapt ca și temei de destituire.

Atrage atenția asupra faptului că instanța de insolvență și-a depășit competențele stabilite la art. 5 din Legea insolvenței, asumându-și atribuțiile manageriale ale adunării creditorilor și apreciind legitimitatea acțiunilor lichidatorului privind situația bunurilor din masa debitoare. Mai mult ca atât, instanța nu a examinat argumentele și probele prezentate de lichidator referitor la soarta și locul aflării bunurilor debitorului și nu s-a expus asupra argumentelor lichidatorului.

Menționează recurentul că instanța nu a ținut cont de candidatura propusă de creditorul SRL ”Vodalex Agro” în cererea depusă la 05.06.2020 prin poșta electronică a instanței de judecată, precum și nu a examinat cererea acestuia privind reluarea dezbaterilor judiciare. La fel, instanța nu a examinat cererea privind reluarea dezbaterilor judiciare înaintată de lichidator la 09.06.2020 prin poșta electronică a instanței.

Subliniază recurentul că instanța a încălcat prevederile Dispoziției nr. 30 din 05.06.2020 cu privire la instituirea regimului special de activitate în Judecătoria Chișinău, sediul Central, or ședința de judecată urma a fi amânată pentru examinarea cererilor de reluare a dezbaterilor judiciare cu participarea părților.

Invocă că instanța nu a motivat temeiurile de destituire ale lichidatorului așa cum prevede art. 71 alin. (1) din Legea insolvenței, nu a apreciat gravitatea acestora, nu a stabilit prejudiciul cauzat, astfel, nu a argumentat existența motivelor întemeiate pentru destituirea lichidatorului.

Consideră recurentul că instanța este imparțială, favorizând interesele SRL "*****", fapt care se adevărește prin modul de validare a creanțelor și rolul atribuit acestuia în cadrul inițierii și examinării procedurii de destituire a lichidatorului.

Astfel, a pledat recurentul pentru admiterea cererii de recurs și casarea încheierii din 10 iunie 2020.

La data de 27 iulie 2020 FPC "*****", SRL "Soclav GPI" și SRL "Agro Domain Group" au depus referințe pe marginea recursului declarat de administratorul autorizat "*****", solicitând respingerea recursului cu menținerea încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 10 iunie 2020.

Verificând încheierea contestată în raport cu criticile formulate, în limitele controlului de legalitate și temeiurilor de drept invocate, Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău consideră necesar de a admite recursul declarat de administratorul autorizat "*****" și de a casa integral încheierea instanței de insolvență, din următoarele considerente.

Astfel, în conformitate cu prevederile art.424 alin.(1) CPC, curțile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătoria.

În conformitate cu art.426 alin.(3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecătoria, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art.427 lit. b) CPC RM, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Din materialele pricinii se constată că, în cadrul dosarului de insolvență intentat față de SRL "*****" de către FPC "*****" a fost înaintată cerere privind destituirea lui "*****" din funcția de lichidator al SRL "*****".

Astfel, în urma cererii respective, instanța de insolvență s-a autosesizat din oficiu și prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 10 iunie 2020 a destituit din oficiu administratorul autorizat "*****" din funcția de lichidator al SRL "*****".

S-a desemnat în calitate de lichidator al SRL "*****" administratorul autorizat Lilian Ciobanu, deținător al autorizației nr. 86 din 14.01.2015, eliberată de Ministerul Justiției.

S-a obligat administratorul autorizat ***** să prezinte instanței de judecată în termen de 7 zile calendaristice din data recepționării încheierii raportul prevăzut la art. 72 din Legea insolvenței.

S-a obligat administratorul autorizat ***** să transmită în termen de 7 zile calendaristice din data recepționării încheierii noului lichidator toate documentele pe care acesta le deține în legătură cu îndeplinirea funcției de lichidator al SRL "*****".

S-a remis încheierea după competență conform art. 421 Cod contravențional executorului judecătoresc*****și pentru informare Ministerului Justiției.

Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău constată ca fiind neîntemeiată soluția instanței de insolvență, or, potrivit art. 5 alin. (5) lit. d) din Legea insolvenței, principalele competențe ale instanței de insolvență în cadrul prezentei legi sînt: destituirea sau acceptarea cererii de demisie a administratorului insolvenței/lichidatorului.

Potrivit art. 71 alin. (1) din Legea insolvenței, la cererea comitetului creditorilor, a adunării creditorilor, a administrației publice centrale de specialitate sau autorităților administrației publice locale (în cazul intentării procesului de insolvență în privința întreprinderii de stat care a fost fondată de către organul central de specialitate sau a întreprinderii municipale care a fost fondată de autoritatea administrației publice locale, sau a întreprinderii în al cărei capital statutar statul deține mai mult de 35% din pachetul de acțiuni), sau din oficiu, instanța de insolvență poate destitui administratorul/lichidatorul din motive întemeiate, inclusiv dacă acesta: a) nu îndeplinește condițiile privind indicatorii de performanță; sau b) depășește sau nu respectă atribuțiile ce îi revin prin prezenta lege, încalcă legislația; sau c) se află în conflict de interese cu orice parte în proces; sau d) cade sub incidența prevederilor de incompatibilitate și/sau a restricțiilor prevăzute de lege; sau e) se află în procedură de lichidare sau de insolvență.

Astfel, potrivit normelor legale mai sus enunțate, rezultă că chestiunea cu privire la destituirea administratorului/lichidatorului, se soluționează la cererea comitetului creditorilor, a adunării creditorilor, a administrației publice centrale de specialitate sau autorităților administrației publice locale, precum și din oficiu, de către instanța de insolvență.

La caz, potrivit încheierii contestate, instanța de insolvență a ajuns la concluzia de a destitui, din oficiu, lichidatorul SRL "*****" - ***** , în temeiul art. 71 alin. (1) lit. b) din Legea insolvenței, constatând în acest sens că lichidatorul ***** , la administrarea și gestionarea lichidării debitorului SRL

”****” nu respectă atribuțiile ce îi revin prin Legea insolvenței și încalcă legislația.

Colegiul civil reține ca fiind eronată constatarea instanței de insolvență în sensul enunțat, or, presupusele încălcări stabilite de către instanța de insolvență, și anume: nenotificarea unui creditor despre intentarea procesului de insolvență, chiar dacă acesta este cunoscut, prezentarea cu întârziere de 2 zile a tabelului definitiv al creanțelor pentru ședința specială de validare, nenotificarea pretinsului creditor despre neadmiterea spre validare a creanței înaintate, neadmiterea spre validare a creanței confirmate printr-un titlu executoriu, neprezentarea în termen a tabelului creanțelor pentru unii creditori și neefectuarea inventarului masei de active, nu pot servi drept temei pentru aplicarea unei măsuri de sancționare atât de drastice, cum ar fi destituirea acestuia din funcția de lichidator.

Or încălcarea obligațiilor de serviciu ca temei de destituire a acestuia, urmează să fie de o natură, astfel, încât să fie asigurată proporționalitatea dintre interesele creditorilor și gravitatea încălcărilor care împiedică în continuare exercitarea administrării debitorului.

Este de reținut că interesele creditorilor în procedura de insolvență sunt asigurate de Adunarea creditorilor, sau Comitetul creditorilor care supraveghează activitatea lichidatorului. Prin urmare, la examinarea chestiunii privind destituirea din oficiu a lichidatorului, instanța de insolvență urma să solicite poziția acestora vis-a-vis de respectarea atribuțiilor de serviciu de către lichidator, întrucât Adunarea creditorilor, și Comitetul creditorilor sunt organele de conducere a societății insolvente.

Colegiul subliniază că în cazul din speță, solicitarea opiniei Adunării creditorilor și/sau a Comitetului creditorilor este imperios necesară întrucât a fost invocată nerespectarea atribuțiilor manageriale a lichidatorului, oportunitatea cărora se examinează de către Adunarea Creditorilor nu de către instanța de judecată.

Mai mult ca atât, încălcarea atribuțiilor de serviciu prevăzute de lege urmează să se soldeze cu prejudicii cauzate societății insolvente și să întrunească elementele constitutive ale răspunderii parimoniale, probate prin rapoarte financiare, hotărârile Adunării creditorilor, or destituirea lichidatorului din funcție din cauza unor încălcări formale nu poate fi o măsură proporțională și necesară în cazul în care administratorul/lichidatorul participă o perioadă îndelungată la administrarea societății insolvente, a adoptat și a implementat o politică unică de gestionare, iar organele de supraveghere nu au înaintat nici o obiecție pe marginea activității acesteia.

La caz, Colegiul civil constată că instanța de insolvabilitate nu a argumentat incidența presupuselor încălcări constatate în activitatea lichidatorului asupra intereselor creditorilor sau a debitorului insolubil.

Colegiul Civil apreciază ca fiind eronată constatarea instanței de insolvabilitate precum că, lichidatorul a îndrăznit să nu admită creanța FPC ”*****” SRL în tabelul definitiv al creanțelor creditorilor împotriva patrimoniului debitorului, deși aceasta se baza pe un titlu executoriu.

În acest sens, instanța de recurs învederează faptul că, potrivit art. 142 alin. (1) din Legea insolabilității, creanțele se supun procedurii de verificare, prevăzută de prezenta lege, de către administratorul provizoriu sau administratorul insolabilității, sau de lichidator, cu excepția creanțelor constatate prin titluri executorii necontestate în termenele prevăzute de legi speciale.

Astfel, potrivit normei legale mai sus enunțate, se constată că ține de competența exclusivă a administratorului provizoriu / administratorului insolabilității / lichidatorului, verificarea și includerea în tabelul definitiv al creanțelor creanțele solicitate spre validare. Această atribuție fiind acordată instanței de insolvabilitate doar în cazul înaintării contestațiilor împotriva tabelului definitiv al creanțelor (art. 144 din Legea insolabilității).

Este greșită și constatarea instanței de insolvabilitate precum că lichidatorul are obligația de a notifica potențialii creditori a căror creanțe sau drepturi de preferință au fost trecute parțial în tabelul definitiv sau respinse.

Or o astfel de obligațiune a lichidatorului, expres indicată în Legea insolabilității, nu este stabilită.

Colegiul explică că în termenul prevăzut de către instanța de insolvabilitate, lichidatorul/administratorul insolabilității va întocmi și depune la materialele cauzei tabelul definitiv al creanțelor. Potențialii creditori deja urmează să dea dovadă de diligență și să se folosească de drepturile sale procedurale de a face cunoștință cu tabelul definitiv al creanțelor anexat la materialele cauzei, în vederea posibilității contestării acestuia în termen de cel mult trei zile de până la data ședinței de validare.

La caz, instanța de recurs consideră necesar de a învedera și unele ipoteze din conținutul deciziei Comisiei de Autorizare și Disciplină a Administratorilor Autorizați din 25 mai 2017, adoptate pe marginea examinării sesizării Ministerului Justiției nr. 04/3340 din 04 aprilie 2017, prin care s-a constatat că, obiecțiile invocate de autorul sesizării, petiționarul BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA, nu țin de circumstanțele de fapt ce pot forma conținutul abaterilor disciplinare a administratorului autorizat, dar se referă la circumstanțele de fapt ce urmează a fi constatate de instanța de insolvabilitate la examinarea în fond a cererilor de validare a creanțelor și contestațiilor înaintate împotriva lor, iar prin prisma art. 142 și art.143 ale Legii insolabilității, Comisia a reținut că,

inclusiunea parțială sau neinclusiunea unei creanțe în tabel nu este o încălcare a obligațiilor administratorului și nu încalcă drepturile creditorilor în măsura în care aceștia au dreptul de a înainta contestații privind neinclusiunea creanțelor proprii sau a creanțelor altor creditori.

Totodată, potrivit deciziei Curții Constituționale nr. 150 din 26.12.2019 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din art. 143 alin. (7) din Legea insolvenței nr. 149 din 29.06.2012, Curtea a indicat:

„Pct. 29. Obligația de întocmire a tabelului definitiv al creanțelor este competența exclusivă a lichidatorului, deoarece anume el verifică mărimea și legitimitatea fiecărei creanțe și, respectiv, are plenitudinea de a o recunoaște sau o respinge (art. 66 alin. (1) lit. c); art. 110 (1))”:

”Pct. 30 - La expirarea termenului de verificare, lichidatorul depune imediat tabelul definitiv al creanțelor în instanța de insolvență (articolul 143 alin. (5)) la care au acces creditorii și debitorul, iar cei care se consideră nedreptățiți de către lichidator au dreptul de a-i contesta acțiunile. Creditorii pot face contestații față de creanțele admise de către lichidator și incluse în tabel, precum și față de cele respinse”.

„Pct. 33 - Curtea menționează că, potrivit dispozițiilor legale analizate la § 28 - §32, judecătorul, în exercitarea atribuției de verificare a tabelului definitiv de creanțe, nu verifică legitimitatea creanței propriu-zise, în sensul articolului 142 alin. (1), deoarece aceasta este prerogativa lichidatorului. Altfel spus, lichidatorul verifică creanțele, iar judecătorul verifică tabelul definitiv al creanțelor”.

„Pct. 34 - Verificarea efectuată de către judecător se referă la analiza tabelului definitiv de creanțe prin prisma următoarelor situații: dacă în tabel au fost incluși toți creditorii care au depus cereri în instanță; dacă tabelul definitiv al creanțelor a fost depus la instanță în termen; dacă au fost depuse contestații asupra unor creanțe; dacă a fost sau nu tabelul aprobat (validat) de către adunarea de validare a creditorilor...”.

Respectiv, după cum corect a subliniat și recurentul, instanța de insolvență nu era competentă să destituie lichidatorul ca urmare a aprecierii oportunității și legitimității faptului neadmiterii spre validare a creanței SRL „*****”, or, dreptul lichidatorului de verificare și admitere spre validare a creanțelor creditorilor, este unul exclusiv, respectiv nu se admite sancționarea acestuia pentru că și-a exercitat dreptul de a respinge creanța.

De asemenea, constată instanța de recurs că instanța de fond incorect a concluzionat asupra faptului că, din materialele cauzei de insolvență rezultă că lichidatorul SRL „*****” – ***** intenționat nu a inclus creditorii SRL ”Consolterra” și SRL ”Agro Domain Group” în tabelul de creanțe, or la materialele cauzei lipsește un careva înscris din care să rezulte omisiunea

săvârșită cu intenție a lichidatorului, nefiind posibil de stabilit dacă lichidatorul a primit cererile de admitere a creanțelor, sau a cunoscut de ele.

Este neînțeleasă poziția instanței de fond și în sensul constatării neefectuării de către lichidator a inventarierii masei debitoare, or însăși prin hotărârea sa, Judecătoria Chișinău, sediul Central din 08 aprilie 2019 a constatat că debitorul nu dispune de bunuri suficiente pentru acoperirea creanțelor creditorilor săi, cât și pentru acoperirea cheltuielilor procesului de insolvență.

Totodată, nu este clar din care anume circumstanțe instanța a constata existența masei debitoare și cum a stabilit că aceste bunuri au fost sechestrate de către SRL „*****”, or un proces-verbal al executorului judecătoresc de aplicare a sechestrului nu a fost anexat la materialele cauzei.

Prin urmare, este eronată concluzia instanței de insolvență precum că lichidatorul SRL „*****” nu-și execută în mod sistematic atribuțiile stabilite conform Legii insolvenței, precum și existența temeiului de destituire din oficiu a lichidatorului SRL „*****” – ***** prevăzut de art. 71 alin. (1) lit. b) din Legea insolvenței.

Or, în speța dedusă judecății, instanța de recurs nu a stabilit existența unor încălcări ale administratorului autorizat *****, capabile să fie sancționate prin destituirea administratorului autorizat din funcția de lichidator al SRL „*****”.

Prin urmare, având în vedere cele menționate, Colegiul civil ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de administratorul autorizat ***** și de a casa integral încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 10 iunie 2020, prin care s-a destituit din oficiu administratorul autorizat ***** din funcția de lichidator al SRL „*****” și a fost desemnat alacatoriu u alt lichidator.

În conformitate cu art. 427 lit.b) CPC, Colegiul civil,-

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de administratorul autorizat *****.

Se casează integral încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central emisă la 10 iunie 2020, în pricina civilă nr.2i-1805/18, prin care s-a destituit din oficiu administratorul autorizat ***** din funcția de lichidator al SRL „*****” și a fost desemnat un alt lichidator.

Decizia este irevocabilă de la emitere.

Președintele completului, judecătorul

Eugeniu Clim

Judecătorii:
Palanciuc

Ecaterina

Veronica Negru